

diezelfde dag bij Zundert, op de grote weg naar Breda; daar kon men door de wegversperringen niet verder. Uit Breda en andere plaatsen werden arbeiders opgetrommeld om op 11 mei in alle vroegte die versperringen te verwijderen. Overste Lestoquoi was inmiddels op landweggetjes naar Breda vooruitgereden. Hij had daar in de nacht van 10 op 11 mei tegen drie uur een gesprek met kolonel Schmidt die zijn hoofdkwartier in Tilburg verlaten had. Kort tevoren had de kolonel telefonisch bij het Algemeen Hoofdkwartier in Den Haag gevraagd, hoe de coördinatie met Belgen en Fransen eigenlijk geregeld was; overste Wilson, hoofd van de afdeling operaties van de landmachtstaf, had hem, aldus de kolonel, geantwoord, 'dat deze coördinatie niet bestond en aan mij werd overgelaten om die tot stand te brengen.'¹ Wat de Belgen betrof, had de kolonel dat al geprobeerd: hij had vrijdagochtend vroeg een kapitein van zijn staf naar Hasselt gezonden; helaas had die kapitein onderweg het leven verloren doordat hij in België, terwijl hij een te vernielen brug passeerde, met auto en al in de lucht geblazen was.² Onkundig van dat feit, voelde de commandant van de Peeldivisie zich, wat het contact met de Belgen betrof, geheel verlaten. Jegens de Franse overste uitte hij zich pessimistisch: de Maaslinie, zei hij, was gevallen; uit de Peel-Raamstelling (hij moest het verloop eerst op een Michelinkaart tekenen, stafkaarten waren niet bij de hand) vloeiden de troepen terug, maar soms was, zei hij, van een bataljon van achthonderd man maar honderd man of nog minder over; reserves waren er niet; daarentegen waren Duitse parachutisten niet alleen bij Moerdijk geland, maar ook (die mededelingen waren onjuist) bij Eindhoven, Best en Boxtel – kortom: Franse hulp was dringend nodig; omgekeerd was hij natuurlijk bereid, zijn troepen zo op te stellen dat de Fransen er zoveel mogelijk profijt van zouden hebben.³ Hij zegde toe, dat hij zou trachten, het gebied van Tilburg tot de Belgische grens te behouden – dat was een verzoek van de Franse overste die zijnerzijds niet wist dat de voorhoede van de *Iste Division Légère Mécanique* juist bezig was, in dat gebied te arriveren. Kolonel Schmidt merkte dat vroeg genoeg want toen hij tegen half zes 's morgens in Tilburg terug was, ontmoette hij daar de Franse kolonel die die voorhoede onder zijn bevelen had.

Deze kolonel was het die enkele uren later, tegen negen uur, deed blijken dat het telefoongesprek dat generaal Winkelman de vorige avond met generaal Gamelin gevoerd had, niet zonder effect gebleven was: hij zond van Til-

¹ L. J. Schmidt: 'Verslag omtrent de gebeurtenissen van 10 t.e.m. 12 mei 1940 in het gebied van de territoriale bevelhebber Noord-Brabant' (19 juni 1940), *Enq.*, dl. I b, p. 56. ² Nierstrasz: *Noord-Limburg en Noord-Brabant*, p. 193. ³ A.v., p. 269-70.